

CRNA GORA
Ministarstvo sporta

NACRT

Broj: 01-006-929/2018-1

Podgorica, 24.jul.2018. godine

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2019. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritodne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritodna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ Nauka	☐ zaštita potrošača

☐ pomoć starijim licima	☐ Umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
<p>x druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): sport, Zakon o sportu (Sl.list CG br. 44/18) Član 12 Zakona o sportu definiše javni interes u oblasti sporta. Između ostalog, navedeni član propisuje da javni interes u sportu predstavljaju podsticanje i promocija razvoja sporta, posebno kod djece, studenata i lica sa invaliditetom, unapređenje zdravstvene zaštite sportista i sprečavanje negativnih pojava u sportu.</p>		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2019. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritete probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Ministarstvo sporta je kroz sektorsku analizu prepoznalo kao problem nedovoljnu fizičku aktivnost djece, učenika, studenata, kao i slabu informisanost o značaju redovne fizičke aktivnosti, značaju pravilnog utvrđivanja zdravstvene zaštite sportista, te nedovoljne informisanosti sportista i javnosti o negativnim pojavama u sportu. U skladu sa navedenim, neophodno je da se kroz projekte nevladinih organizacija finansiraju projekti koji će:

1. Unaprijediti sport djece, učenika i studenata i podsticanje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima, kroz informisanje i edukaciju
2. Doprinijeti podizanju svijesti sportista i ostale zainteresovane javnosti o važnosti pravilnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista, kroz različite oblike edukacije.
3. Doprinijeti podizanju svijesti kod sportista i zainteresovane javnosti o negativnim posljedicama korišćenja nedozvoljenih sredstava.

Donošenjem Zakona o sportu (Sl. list CG br. 44/18) i Strategije razvoja sporta u Crnoj Gori 2018-2021, Ministarstvo sporta je stvorilo neophodne normative i strateške pretpostavke za razvoj sporta u Crnoj Gori. S tim u vezi, neke od ključnih oblasti za unapređenje, definisane Strategijom razvoja sporta u Crnoj Gori 2018-2021, jesu **unapređenje sporta djece, učenika i studenata i podsticanje njihovog**

bavljenja sportskim aktivnostima, unapređenje sistema utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista, sprječavanje negativnih pojava u sportu.

Obzirom na nedovoljnu fizičku aktivnost djece, učenika, studenata, kao i slabu informisanost o značaju redovne fizičke aktivnosti, značaju pravilnog utvrđivanja zdravstvene zaštite sportista, te nedovoljne informisanosti sportista i javnosti o negativnim pojavama u sportu (korišćenje nedozvoljenih supstanci) neophodno je podržati projekte nevladinih organizacija koji doprinose edukaciji, odnosno podizanju svijesti kod djece, učenika, studenata, sportista, i ukupne javnosti o važnosti navedenih oblasti.

1. Unapređenje sporta djece, učenika i studenata i podsticanje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima

Sport predstavlja ključni element psihofizičkog i socijalnog razvoja ličnosti, sportom se uči fer plej, njeguje se i čuva zdravlje, utiče se na rad i vaspitanje, a zdravim načinom života bori se protiv glavnih poroka i bolesti današnjice. Obzirom na značaj koji sport ima u vaspitnom, zdravstvenom, kulturnom i socijalnom smislu, neophodno je stvarati uslove koji će omogućiti da što veći broj djece od najranijeg doba bude fizički aktivno. Redovna, pravilno sprovedena fizička aktivnost predstavlja moćno sredstvo u prevenciji obolijevanja od vodećih hroničnih nezaraznih bolesti (srčanih bolesti, moždanog udara, šećerne bolesti, raka dojke, raka debelog crijeva i drugih bolesti). Pozitivni efekti prilagođene fizičke aktivnosti ogledaju se i u očuvanju mentalnog zdravlja, jer smanjuju rizik nastanka demencije i depresije. S druge strane, neredovna fizička aktivnost uz primjenu neadekvatnog načina ishrane osnovni je razlog prekomjerne uhranjenosti djece i odraslih. Istraživanje Instituta za javno zdravlje kojim je obuhvaćeno 3,500 djece uzrasta 6 do 8 godina, koje je rađeno na teritoriji cijele Crne Gore, a koje se odnosilo na navike djece kada su u pitanju ishrana, spavanje, fizička aktivnost, pokazalo je da je 40 odsto predgojazne i gojazne djece. Podsticanje razvoja sporta i njegova promocija predstavlja javni interes, a posebnu obavezu i odgovornost imamo kod sprovođenja podsticajnih mjera za uključivanje što većeg broja djece u sportske aktivnosti.

Podaci Instituta za javno zdravlje takođe pokazuju da je u Crnoj Gori 40 odsto odraslog stanovništva sa prekomjernom tjelesnom težinom, a oko 15 odsto je gojazno, što jasno ukazuje na nedovoljnu fizičku aktivnost, koja je, kao što je već navedeno, zajedno sa prekomjernim i nepravilnim unosom hrane jedan od glavnih uzročnika gojaznosti i drugih nehroničnih bolesti. Kako sport i fizička aktivnost predstavljaju prevenciju za različite bolesti njihova promocija među djecom, učenicima i studentima doprinosi stvaranju zdravih životnih navika i očuvanju zdravlja.

Imajući u vidu da je fizička aktivnost u svim životnim dobima od velikog značaja za očuvanje psiho-fizičkog zdravlja pojedinca, cilj Ministarstva je da, kroz promociju sporta i podsticanje stanovništva na bavljenje sportom, doprinese tome da sport postane dio svakodnevnih rutine građana.

U cilju unapređenja navedene oblasti potrebno je podizati svijest kod djece, učenika, studenata, roditelja i ostalog stanovništva o važnosti bavljenja fizičkim aktivnostima, kao i zdravim stilovima života.

2. Utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista

Problem u oblasti zdravstvene zaštite sportista predstavlja neujednačena praksa prilikom utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za bavljenje sportom. U praksi nisu postojali standardizovani pregledi za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti. Segment utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista u praksi nikada nije zaživio, pa se u velikom broju slučajeva pregledi sportista nisu sprovodili, već se vršilo

„ovjeravanje” takmičarskih knjižica, čime su sportisti dovođeni u opasnost, jer njihovo zdravstveno stanje nije objektivno procjenjivano. Zdravstvena sposobnost pojedinaca koji se bave sportskim aktivnostima, bilo rekreativno, amaterski ili profesionalno, najvažniji je preduslov za zdravo i bezbjedno bavljenje sportom. Pojedinci koji se bave sportskim aktivnostima moraju imati utvrđenu zdravstvenu sposobnost, tj. moraju proći ljekarske preglede propisane posebnim pravilnikom. Vrste pregleda moraju biti prilagođene za vrstu sporta kojom se sportisti bave. U tom smislu, vrlo je značajno edukovati cjelokupnu javnost o važnosti preventivnih sportskih pregleda.

Potrebno je podizati svijest sportista i ostale zainteresovane javnosti o važnosti pravilnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista, kroz različite oblike edukacije.

3. Sprječavanje negativnih pojava u sportu

U smislu Strategije unapređenja sporta za period 2018-2021, ovaj cilj predstavlja stvaranje boljih institucionalnih uslova i sprovođenje konkretnih aktivnosti koje za cilj imaju sprječavanje negativnih pojava u sportu.

U tom kontekstu, potrebno je raditi na podizanju svijesti kod sportista o negativnim posljedicama korišćenja nedozvoljenih sredstava.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje Instituta za javno zdravlje o gojaznosti djece u Crnoj Gori za 2018. godinu; 2. Značaj fizičke aktivnosti – međunarodni dan fizičke aktivnosti; 3. Global action plan on physical activity 2018-2030 World Health Organization; 4. Izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa razvoja sporta u Crnoj Gori, u 2016. godini; 5. Parents guide to support clean sport - World Anti Doping Agency (WADA) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.ijzcg.me/kategorija/publikacije/ 2. http://www.ijzcg.me/2018/05/međunarodni-dan-fizicke-aktivnosti-10-maj/ 3. http://www.who.int/ncds/prevention/physical-activity/gappa/action-plan 4. http://www.gov.me/sjednice_vlade_2016/17 5. https://www.wada-ama.org/en/resources/education-and-prevention/parents-guide-to-support-clean-sport

- a. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
1. Strategija razvoju sporta u Crnoj Gori za period 2018- 2021	1. Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-

<p>godina; 2. Plan realizacije strategije razvoja sporta za period 2018-2019. godina; 3. Zakon o sportu (Sl. list CG br. 44/18)</p>	<p style="text-align: center;">2021. godina</p> <p>Osnovni principi i ciljevi razvoja sporta u Crnoj Gori: Podsticanje i promocija razvoja sporta, posebno kod djece, učenika i studenata i unapređenje sporta djece, učenika i studenata i podsticanje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima</p> <p>-edukacija djece, učenika i studenata o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima; -organizacija predavanja o važnosti bavljenja sportom i sportskim aktivnostima; -edukacija građana o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima;</p> <p>Unapređenje sistema utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista</p> <p>-edukacijom/kampanjama podizati svijest javnosti o važnosti pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista; -sprovoditi istraživanja i naučno-istraživačke studije o zdravstvenoj sposobnosti sportista</p> <p>Sprječavanje negativnih pojava u sportu</p> <p>-edukacijom/kampanjama podizati svijesti sportista i javnosti o negativnim pojavama u sportu i važnosti borbe protiv istih (nedozvoljena doping sredstva)</p> <p style="text-align: center;">2. Plan realizacije strategije razvoja sporta za period 2018-2019.</p> <p style="text-align: center;">3. Zakonu o sportu „Sl.list CG br. 44/18”</p> <p>Sve navedene oblasti koje se žele unaprediti propisane su članom 12 Zakona o sportu kao javni interes u oblasti sporta. Takođe, u skladu sa članom 115 pomenutog Zakona, realizacijom predloženih mjera sufinansiraće se određene aktivnosti u cilju sprovođenja javnog interesa u sportu, u skladu sa Strategijom.</p>
--	--

- b. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih

problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<p>Iako nevladine organizacije nisu prepoznate kao nosioci aktivnosti kroz Strategiju razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021 godina, smatramo da iste mogu pomoći u podizanju nivoa svijesti građana o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima. Nevladine organizacije u velikoj mjeri mogu doprinijeti edukaciji stanovništva o značaju redovne fizičke aktivnosti kao prevencije mnogih bolesti, važnosti kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena, zdravih stilova života, zdrave ishrane, veće uključenosti građana i slično. Kroz organizovanje seminara, konferencija, tribina, okruglih stolova, sprovođenje kampanja itd. nevladine organizacije mogu doprinijeti podizanju nivoa svijesti građana o važnosti bavljenja sportom i benefitima koje isto donosi. U tom smislu, kao poseban doprinos promociji sporta kod djece, učenika i studenata, nevladine organizacije mogu realizovati obuke za djecu, učenike, studente, koji bi stečena znanja kasnije prenosili vršnjačkim grupama.</p> <p>Nevladine organizacije, pored toga mogu dodatno motivisati građane da se aktivnije uključe kroz volonterske akcije u sportske događaje koje organizuju nacionalni savezi,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - broj informisanih građana; - broj organizovanih aktivnosti i manifestacija u cilju promocije važnosti bavljenja sportom; - Broj uključenih građana u događaje i volonterske akcije organizovane od strane nevladinih organizacija; - broj uspješno sprovedenih obuka, treninga, seminara, okruglih stolova, konferencija i akcija koje promovišu važnost bavljenja sportom; - broj organizovanih obuka za djecu, učenike i studente u cilju promocije fizičke aktivnosti i zdravih stilova života; - broj izrađenog informativnog materijala; - broj organizovanih inovativnih akcija, inicijativa i manifestacija. 	<ul style="list-style-type: none"> - izvještaj o realizaciji godišnjeg Plana realizacije strategije razvoja sporta; - finansijski izvještaji o utrošenim sredstvima nevladinih organizacija finansiranih putem konkursa; - narativni izvještaji o realizaciji aktivnosti u okviru projekata finansiranih putem konkursa; - analize, studije, istraživanja.

<p>sportski klubovi, lokalne samouprave, škole.</p> <p>Nevladine organizacije također mogu sprovoditi istraživanja o zdravstvenoj zaštiti sportista, sprječavanju negativnih pojava u sportu, i na taj način doprinijeti unapređenju ovih oblasti.</p>		
--	--	--

6. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

- a. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2019. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacijau 2019. Godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva(ukratko opisati)
<p>Osnovni principi i ciljevi razvoja sporta u Crnoj Gori: Unapređenje sporta djece, učenika i studenata i podsticanje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima, kao i podsticanje svih građana na bavljenje sportom -edukacija djece učenika i studenata o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima; -edukacija građana o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima;</p> <p>Unapređenje sistema utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista -edukacijom/kampanjama podizati svijest sportista i javnosti o važnosti pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista. -sprovoditi istraživanja i naučno-istraživačke studije o zdravstvenoj sposobnosti sportista</p> <p>Sprječavanje negativnih pojava u sportu -edukacijom/kampanjama podizati svijest sportista i javnosti o negativnim pojavama o sportu i borbi protiv istih (nedozvoljena doping sredstva)</p>	<p>Javni konkurs Direktorata za sport/Ministarstva sporta za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2019. godini, kroz realizaciju konkretnih aktivnosti, doprinijeće:</p> <p>-edukaciji djece, učenika i studenata o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima; -edukaciji građana o važnosti bavljenja sportom i sportskim aktivnostima; -promociji sporta (kampanje, spotovi, publikacije, tribine, i slično) -podizanju svijesti javnosti o važnosti pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista; -spvođenju istraživanja o zdravstvenoj sposobnosti sportista; -podizanju svijesti sportista i javnosti o negativnim pojavama o sportu i važnosti borbi protiv istih (nedozvoljena doping sredstva, suplementi)</p>

7. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

- a. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2019. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
Konkurs za finansiranje projekata za razvoju sporta u 2019. godini - „Sportom do zdravih stilova života”	40.000 EUR	

- b. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2019. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
<p>Glavni korisnici projekata i programa NVO koji će se finansirati putem predloženog javnog konkursa su:</p> <p>-svi građani Crne Gore, sa posebnim akcentom na djecu, učenike i studente,</p> <p>-sportisti, treneri, sportski stručnjaci osposobljeni za rad u sportu</p> <p>Potrebe navedenih glavnih grupa korisnika su pojašnjene i obrazložene u Strategiji razvoja sporta za period 2018-2021.</p>

- c. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Konkurs za finansiranje projekata za sport u 2019. godini “Sportom do zdravih stilova života”	Oko 8 projekata/ugovora (u zavisnosti od odobrenih sredstava)

- d. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: Konkurs za finansiranje projekata za sport u 2019. godini "Sportom do zdravih stilova života"	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 1000 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 5000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *"Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa."*

8. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

a. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovala u konsultacijama
Dostavljanje prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt sektorske analize - elektronskim putem, u skladu s javnim pozivom Ministarstva sporta nevladinim organizacijama		

9. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

- a. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
Konkurs za finansiranje projekata za sport u 2019. godini "Sportom do zdravih stilova života"	2	Martina Malić Jovana Vujošević

Ovjera ministra:

Nikola Janović		
_____ Ime i prezime	M.P.	_____ Potpis